

28 maart 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Missionarissen van Afrika in Nederland.
juridisch adviseur: mr A.M.W. Verdegaal.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 27 februari 2012. Op 25 september 2012 is bij de griffie een afschrift van het verweerschrift ingekomen, dat door [naam], gedelegeerd Overste van de Missionarissen van Afrika in Nederland (hierna: [naam]) namens aangeklaagde is opgesteld.

Op 7 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met haar partner [naam]. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. S.S. van Gijn.

Namens de Congregatie is verschenen [naam], waarnemend Overste (hierna: [naam]).

Namens aangeklaagde is verschenen zijn juridisch adviseur mevrouw mr. A.M.W. Verdegaal. (hierna: mr. Verdegaal).

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was pater in de [naam]Parochie in [plaats]. Klagster ging daar naar de kerk en zat in het kerkkoor dat door aangeklaagde werd geleid. Ook was aangeklaagde een huisvriend van de moeder van klagster met als gevolg dat aangeklaagde vaak bij klagster thuis kwam.

Toen klagster negen jaar was begon aangeklaagde haar seksueel te misbruiken. Wanneer hij tussen de middag op klagster paste, nam hij klagster bij zich op schoot en schoof klagster

op zijn schoot heen-en-weer. Klaagster voelde dat aangeklaagde dan een erectie had. Tijdens koorrepetities pakte aangeklaagde klaagster vast bij haar billen en borsten. Deze aanrakingen ervoer klaagster als seksueel getint en zeer ongewenst.

In 1980 ging klaagster samen met aangeklaagde voor drie weken op vakantie naar [land]. Klaagster en aangeklaagde sliepen samen in een bed. Tijdens deze vakantie zat aangeklaagde 's nachts met zijn vingers in de vagina van klaagster en zat hij met zijn mond aan haar borsten. Onderwijl trok aangeklaagde zichzelf af.

Een jaar later, in 1981, ging klaagster met haar moeder en zusje op vakantie naar [land]. Aangeklaagde ging ook mee. Klaagster sliep wederom samen met aangeklaagde op een kamer. Dit maal deelden zij een stapelbed. Ook tijdens deze vakantie zat aangeklaagde met zijn vingers in de vagina van klaagster en zat hij met zijn mond aan haar borsten. Klaagster was zo bang dat zij zich slapende hield. Gedurende deze vakantie van drie weken, gebeurde hetgeen hiervoor is omschreven elke avond.

In 1985 heeft klaagster bij de politie aangifte gedaan tegen aangeklaagde. De rechtbank te [plaats] heeft aangeklaagde als gevolg van de aangifte van klaagster veroordeeld voor seksueel misbruik gepleegd met klaagster.

2.2. De gevolgen van het misbruik zijn ingrijpend geweest voor het leven van klaagster. Klaagster kreeg geen steun van haar familie en raakte op haar 14^e verslaafd aan pillen. Ook is klaagster verslaafd geweest aan heroïne en cocaïne. Tussen haar dertiende en vijftiende jaar heeft klaagster twee zelfmoordpogingen gedaan.

Klaagster kan niet genieten van seks. Klaagster heeft in de prostitutie gewerkt, omdat zij zichzelf alleen daar goed genoeg voor vond.

Klaagster heeft, ondanks de bij haar levende kindwens, geen kinderen. Het idee om een kind borstvoeding te geven, wekt bij klaagster het beeld op van aangeklaagde die aan haar borsten zit. Haar kinderloosheid heeft zij inmiddels een plek weten te geven.

Door de jaren heen heeft klaagster veel bezoeken aan psychologen en seksuologen gebracht om hetgeen aangeklaagde haar aan heeft gedaan een plek te kunnen geven. Omdat klaagster door het seksueel misbruik van aangeklaagde nooit heeft kunnen werken, leeft zij al jaren van een bijstandsuitkering. De kosten die aan de bezoeken van psychologen en seksuologen verbonden zijn kan klaagster dan ook moeilijk opbrengen. Om die reden heeft klaagster thans dan ook geen therapie. Daarbij heeft klaagster het gevoel moe te zijn van het strijden en vechten.

2.3. Klaagster wenst erkenning en genoegdoening te ontvangen voor hetgeen aangeklaagde haar heeft aangedaan. Dit zou in de vorm van een schadevergoeding kunnen.

Voorts wenst klaagster serieus te worden genomen en vindt zij het belangrijk dat de R.K.-Kerk haar verantwoordelijkheid neemt. Klaagster heeft verzocht aangeklaagde met terugwerkende kracht uit zijn ambt te zetten.

3. Het verweer

Overste [naam] heeft namens aangeklaagde in het verweerschrift aangegeven dat hij met aangeklaagde over de inhoud van de klacht van klaagster heeft gesproken. In dat gesprek

heeft aangeklaagde erkend zich tijdens vakanties grensoverschrijdend te hebben gedragen door klaagster te 'liefkozen' en haar borsten te kussen. Aangeklaagde ontkent evenwel met zijn vinger(s) te zijn binnengedrongen in de vagina van klaagster en zich in haar bijzijn te hebben afgetrokken. Ook ontkent aangeklaagde dat hij op klaagster heeft opgepast. Aangeklaagde heeft aangegeven dat hetgeen klaagster in haar klacht stelt van groter omvang is dan hetgeen waarvoor aangeklaagde destijds door de rechtbank te [plaats] is veroordeeld. In dit verband heeft mr. Verdegaal aangegeven dat aangeklaagde inderdaad in [jaar] door de politierechter te [plaats] is veroordeeld in een strafzaak waarin klaagster het slachtoffer was. Aangeklaagde is destijds veroordeeld wegens het plegen van ontucht met een kind beneden de leeftijd van 16 jaar (artikel 247 van het Wetboek van Strafrecht). Zij betwijfelt of in de tenlastelegging ook het met de vinger binnendringen van de vagina opgenomen is geweest. Wegens het ontbreken van de aangifte en de tenlastelegging valt hierover geen duidelijkheid meer te verkrijgen.

Voorts heeft mr. Verdegaal ter zitting namens aangeklaagde het woord gevoerd en in dat kader aangegeven dat aangeklaagde een voorkeur heeft voor meisjes en pedofiel is. Aangeklaagde heeft echter uitdrukkelijk ontkend tot het uiterste te zijn gegaan met klaagster. Aangeklaagde is erg geschrokken van de gevolgen die klaagster van zijn handelingen heeft ondervonden. In zijn beleving streefde hij klaagster enkel. Aangeklaagde was ook bang om over de schreef te gaan, omdat hij niet in opspraak wilde komen. Graag wil aangeklaagde nogmaals zijn excuses aanbieden aan klaagster, maar daarnaast ook duidelijk maken dat ook hij er vreselijk onder gebukt gaat.

Aangeklaagde heeft het gevoel dat hij wederom terecht staat voor datgene waarvoor hij al eens bestraft is. Hij heeft zijn straf gehad, is klaagster financieel tegemoet gekomen en heeft spijt betuigd.

Ter zitting heeft [naam] zijn excuses aan klaagster aangeboden voor hetgeen aangeklaagde haar aan heeft gedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 33 jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Aangeklaagde heeft erkend klaagster tijdens de vakanties seksueel te hebben misbruikt door haar te liefkozen en haar borsten te kussen. Voorts wordt bewijs voor seksueel misbruik ontleend aan het feit, dat aangeklaagde door de politierechter te [plaats] in [jaar] is veroordeeld wegens het plegen van ontucht met klaagster. Voor de Klachtencommissie is naast het seksueel getinte op schoot nemen, liefkozen en kussen, ook

aannemelijk geworden dat aangeklaagde tijdens de vakanties in [land] en [land] (tweemaal drie weken) meerdere keren met zijn vinger(s) is binnengedrongen in de vagina van klaagster.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Uit een fragment van het bij brief d.d. 26 februari 2013 van mr. Van Gijn overgelegde dagboek van klaagster, gedateerd 9 februari 1985, volgt voorts dat klaagster in 1985 aan haar dagboek toevertrouwde dat aangeklaagde tijdens de vorenbedoelde vakanties iedere avond met zijn vingers in haar vagina zat en met zijn mond aan haar borsten. Voor het door aangeklaagde masturberen in het bijzijn van klaagster echter acht de Klachtencommissie onvoldoende bewijs aanwezig.

Tenslotte wordt de klacht van klaagster over seksueel misbruik in zijn algemeenheid nog ondersteund door diverse verklaringen, waaronder een melding bij de Klachtencommissie bekend onder nummer 2012-3911, waaruit volgt dat aangeklaagde de neiging had tot seksueel getinte aanrakingen te komen bij jonge meisjes.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas negen jaar oud en werd door haar moeder aan aangeklaagde toevertrouwd. Aangeklaagde heeft van deze situatie op grove wijze misbruik gemaakt.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde thans geen functies meer bekleedt binnen de RK Kerk, zal de Klachtencommissie reeds op die grond niet adviseren aangeklaagde kerkelijke functies te ontnemen. Ontneming met terugwerkende kracht, zoals verzocht, is niet mogelijk.

4.6. Over het verzoek van klaagster om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Missionarissen van Afrika in Nederland de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 28 maart 2013 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, prof. dr. H.B.M. van de Wiel en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Missionarissen van Afrika in Nederland, en aan klagster en aangeklaagde gezonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagster en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.